
Chemie zábavná, perspektivní, přitažlivá – zkrátka cool! Chemický jarmark 2011

23. 9. 2011; autor: Marie Kohoutová; rubrika: i-Forum informuje

Hodně rušno bylo v pátek 23. září od samého rána na Vítězném náměstí v pražských Dejvicích. Více než 15 vědeckých ústavů, škol, firem a institucí a několik desítek odborníků ze všech chemických oborů zde veřejnosti a především žákům a studentům středních škol představilo chemii, jak ji opravdu neznají. Chemický jarmark je součástí Mezinárodního roku chemie, který pro letošní rok vyhlásilo UNESCO.

Tržiště chemiků, otevřené od 9 do 18 hodin, bylo od rána zalité sluncem a tu a tam se nad hlavami neuvěřitelného počtu návštěvníků vznášel dým – sem tam měnící barvu a občas provázený kontrolovanými, zcela neškodnými explozemi. Smích, potlesk a spontánní projevy údivu skutečně připomínaly mumraj a jarmareční atmosféru tržišť dob minulých s kouzelníky i polykači ohňů.

Jenže je 21. století, a na dejvickém jarmarku se nabízely především informace o moderních technologiích veskrze zábavnou a atraktivní formou. Chemickými pokusy, kvízy, soutěžemi o ceny a všeobecně netradičními formami se prezentovaly obory, jako je kriminalistika, toxikologie, vojenská chemická ochrana, paliva, biologie, ale i potravinářství, léčiva, inženýrství, ekologie, restaurování uměleckých děl a další oblasti, kde se chemie uplatňuje a kde je nepostradatelná.

Akce navazuje na chemické jarmarky v Příbrami, Liberci, Pardubicích a Ústí nad Labem. Organizátorem akce je Nadační fond Česká hlava. Přírodovědecká fakulta UK v Praze se všech těchto slavností chemie přirozeně účastní a nechyběla ani na Chemickém jarmarku. Představila se pěti stánky:

Kouzelnické pokusy (nečekané změny barev – oscilační reakce, semafor, proměna vody ve víno, proměna mědi na stříbro a zlato, kouzelné inkousty a moření, elektřina z ovoce a zeleniny, krev bez zranění).



Chemie nejen v chemii (2 expozice) – důkazy stop krve a krevních skupin, fluorescenční mikroskopie a zobrazování biologicky zajímavých objektů, studium živých organismů, růst krystalů, ukázky minerálů a jejich identifikace, „svítící“ kameny, radioaktivita minerálů.



Jak hořet a nezapálit se - hoření na všechny způsoby a hoření čehokoliv, plivání ohně, hoření rukou, bengálské ohně, hoření hořčíku různými způsoby, barvení plamene, zapalování bankovek, hoření vosku, poprava medvídků, zapalování vodou a dalšími kapalinami, světlušky v láhvi od okurek; pyrotechnické pokusy – tajemství ohňostrojů, filmových efektů a jiných triků, barevné ohně a dýmy, praktická ukázka funkce dělobuchů, imitace filmového výbuchu (ohnivé koule).
 Chemie v temnotě - chemie v temnotě, světlo bez ohně i s ním aneb jak rozsvítit tmu, barvy a světlo, pokusy s barvou, proč světlušky svítí aneb co je bioluminiscence.

Přírodovědeckou fakultu UK reprezentoval tým zaměstnanců a doktorandů celé chemické sekce: Katedry anorganické chemie, Katedry analytické chemie, Katedry biochemie, Katedry fyzikální a makromolekulární chemie, Katedry organické a jaderné chemie a Katedry učitelství a didaktiky chemie.

Chemického jarmarku v Praze se zúčastnily tyto organizace: ÚFCH JH AV ČR v.v.i., Kriministický ústav Praha – Policie ČR, Národní technické muzeum, Ústav chemických procesů AV ČR v.v.i., EKO-KOM, a.s., Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, ÚOCHB AV ČR v.v.i., Přírodovědecká fakulta UK v Praze, VŠCHT Praha, Masarykova střední škola chemická v Praze, Centrum pro výzkum toxických látek v prostředí (RE CETOX), Ministerstvo životního prostředí ČR, 31. brigáda radiální, chemické a biologické ochrany Liberec, Unipetrol, a.s, Hasičský záchranný sbor hl. m. Prahy, oddělení chemické služby.